

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธเจ้าทรงฝากความหวังในการดูแลพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนอยู่ต่อไปไว้กับพุทธบริษัททั้ง ๔ ไม่เฉพาะแต่เพียงแต่พระภิกษุสงฆ์เท่านั้น เมื่อกล่าวถึงบริษัทโดยทั่วไป บริษัทของพระพุทธเจ้าเป็นบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีบุคลากรทั้งในวัดและนอกวัด แบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา รวมเรียกว่าพุทธบริษัท วัดอุประสงค์สูงสุดของบริษัท คือการพ้นทุกข์ ๓ ระดับ คือ ขั้นพื้นฐาน เพื่อความสุขของชีวิตในโลกนี้ ขั้นกลาง เพื่อความสุขในปรโลกชั้นสูง เพื่อความหลุดพ้นจากโลก^๑ โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งโดยพึงสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ถ้าเห็นว่าจะได้ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่ เพราะสละประโยชน์สุขเล็กน้อย บุคคลควรสละประโยชน์สุขเล็กน้อย เพื่อเห็นแก่ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่”^๒

ประเทศไทยเป็นสังคมที่มีศาสนาประจำชาติ วัฒนธรรมเป็นส่วนมาก พระพุทธศาสนาจึงมีความสำคัญกับทุกองค์การจึงมีผู้บริหารหรือผู้จัดการในระดับต่างๆ คนได้นับถือพระพุทธศาสนามาเป็นเวลายาวนานจึงเห็นได้ว่าบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของคนไทยทุกยุคทุกสมัยพระสงฆ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งทางพระศาสนา จึงควรจะมีบทบาทสำคัญที่จะทำหน้าที่เผยแผ่ความรู้ อธิบายหลักธรรมให้แก่ประชาชนได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติ เพื่อทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารกิจการคณะสงฆ์จึงมีความสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งและดำรงอยู่อย่างมั่นคงของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย คือการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่น รวดเร็ว เรียบร้อย และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด พระสงฆ์มีบทบาทหลักในการเผยแผ่พระธรรมคำสอนถือเป็นหน้าที่หลักที่พระสงฆ์จะต้องทำให้เกิดขึ้น ต้องปฏิบัติตามพระธรรมวินัยเพื่อความศรัทธา เลื่อมใสแก่พุทธศาสนิกชนที่พบเห็นและเป็นแรงจูงใจให้พุทธศาสนิกชนหันมาเข้าวัดรักษาศีลปฏิบัติธรรม องค์การคณะสงฆ์จึงต้องพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือให้เป็นไปในทิศทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์จะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารงานทุกคนในองค์การก็จะมีมีความสุขและความพึงพอใจด้วยกันทุกฝ่าย เพื่อที่จะเพิ่มพูนศักยภาพในชีวิตและพัฒนาจิตใจให้ผ่องใสสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันอย่างมีความสุข ได้ก็คือ วัด

ในอดีตพระสงฆ์มีฐานะเป็นทั้งครูบาอาจารย์และผู้ฝึกฝนอบรมให้แก่ประชาชนในชุมชนเกือบทุกด้านทั้งด้านจิตใจและด้านความเป็นอยู่หรืออาชีพของประชาชน และวัดยังมีฐานะเป็นโรงเรียนอีกด้วย แม้ปัจจุบันความเป็นศูนย์กลางในบางเรื่องจะลดลงแต่ความสำคัญเหล่านั้นก็ยังคงอยู่โดยเฉพาะวัดในเขตภูมิภาค บทบาทของวัดยังคงมีความสำคัญอยู่ค่อนข้างมาก ทั้งเรื่องของการพัฒนาชุมชน

^๑นิตย สัมมาพันธ์ รศ., การบริหารเชิงพุทธ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๒๙), หน้า ๒๐.

^๒พ.ธ. (ไทย) ๒๕/๘/๒๐.

การพัฒนาอาชีพ หรือหน่วยส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน การรวมกลุ่ม การเป็นหน่วยสังคมสงเคราะห์และความเป็นศูนย์กลางทางด้านจิตใจยังคงอยู่มีเสื่อมคลายแต่อย่างไร^๓

พระสงฆ์ที่มีบทบาทด้านการปกครองที่เรียกว่าพระสังฆาธิการ จึงมีหน้าที่ในการปกครองและการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยจึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะบ่งชี้ความสำเร็จในการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนถาวรสืบไปดังคำกล่าวที่ว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติจะรุ่งเรืองสืบไป ก็ด้วยการอาศัยพระสังฆาธิการเป็นสำคัญ เนื่องจากพระสังฆาธิการเป็นผู้ใกล้ชิดประชาชน โดยเฉพาะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสซึ่งเป็นที่เคารพเลื่อมใสของประชาชน และมีบทบาทโดยตรงต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้ดำรงสืบไป^๔

เจ้าอาวาสเป็นพระสังฆาธิการผู้มีหน้าที่บริหารและปกครองวัด ที่อยู่ใกล้ชิดชาวบ้านมากที่สุด พระพุทธศาสนาจะเจริญรุ่งเรืองก็เพราะความเลื่อมใสของชาวบ้าน เจ้าอาวาสย่อมเป็นตัวจักรสำคัญในความเจริญของพระพุทธศาสนา ดังนั้นการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน เจ้าอาวาสจะต้องเป็นบุคคลที่ประชาชนเคารพนับถือ เป็นที่ศรัทธาของประชาชน^๕

ในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ระบุไว้ในมาตรา ๕ ทวิ ว่า คณะสงฆ์หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจใน หรือนอกราชอาณาจักร^๖

ในหมวดที่ ๖ ด้วยการปกครองคณะสงฆ์ ได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๐ ว่า คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม^๗ ทั้งนี้ จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้ระบุให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยดีงาม
 - (๒) ปกครองและกำหนดการบรรพชาสามเณร
 - (๓) ควบคุมและส่งเสริมการศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ของคณะสงฆ์
 - (๔) รักษาหลักพระธรรมวินัยของพระพุทธศาสนา
 - (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามบทที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น
- เพื่อการนี้ ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎหมายมหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ วางระเบียบออกคำสั่ง มีมติหรือออกประกาศโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและพระธรรมวินัยใช้บังคับได้และจะมอบ

^๓ กรมการศาสนา, รายงานวิจัยแนวทางการพัฒนาพระสังฆาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๐), หน้า ๒.

^๔ กองแผนงาน กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือพระสังฆาธิการว่าด้วยพระราชบัญญัติ กฎระเบียบและคำสั่งของคณะสงฆ์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๒), หน้า ๘.

^๕ พระธรรมวโรดม, การปกครองวัด, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๙), หน้า ๒๕.

^๖ กองทุนเพื่อกิจกรรมของคณะสงฆ์ภาค, พระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายมหาเถรสมาคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑๓.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙.

ให้พระภิกษุรูปใดหรือคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ ตามมาตรา ๙ เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้^๔

จากพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ ทำให้พระสังฆาธิการ มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ในการจรรโลงพระพุทธศาสนาและช่วยสงเคราะห์สังคมตามวิถีทางและหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีเขตปกครองทั้งหมด ๕ วัด ประกอบด้วย ๑) วัดทุ่งคอก ๒) วัดหนองวัลย์เปรียง ๓) วัดดอนมะนาว ๔) วัดรางเทียน ๕) วัดศรีเฉลิมเขต

การปกครองคณะสงฆ์ยึดตามเขตการปกครองของบ้านเมืองและวิธีการปกครองคณะสงฆ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายมหาเถรสมาคมเป็นหลักของการปกครองคณะสงฆ์ มีผู้บริหารคณะสงฆ์ภายในจังหวัด คือ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาสวัด เหล่านี้ทั้งหมดเป็นพระสังฆาธิการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะเจ้าอาวาสวัดดอนมะนาว ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในเขตตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาการบริหารงานของคณะสงฆ์เป็นไปอย่างมีคุณภาพเทียบเท่ากับองค์กรข้างนอก ทั้งนี้ยังเป็นกรณีศึกษาเพื่อนำไปวางแผนพัฒนากิจการคณะสงฆ์ในวัดอื่นๆ ด้วย และบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารงานของคณะสงฆ์ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการวัดต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการวัดต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกปัจจัยตามส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอกอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการวัดที่มีต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอกอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการวัดที่มีต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอกอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

^๔พระปลัดเกียรติกศักดิ์ สนิทวิวรกุล, “บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดกระบี่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๗.

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี” มีการกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยการทบทวนเอกสารจาก พระไตรปิฎก เอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับ การบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ทั้ง ๖ ด้าน^๙ ซึ่งได้แก่ การปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศึกษา สงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

(๑) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

(๒) ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของคณะกรรมการวัดต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสใน ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง ๖ ด้าน^{๑๐} คือ การปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการวัดในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีประชากรทั้งหมด ๓๔๕ คน^{๑๑} นอกจากนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๗ ท่าน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ วัดในสังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ในเขตปกครองคณะสงฆ์ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๕ วัด คือ

- ๑) วัดทุ่งคอก
- ๒) วัดหนองวัลย์เปรียง
- ๓) วัดดอนมะนาว
- ๔) วัดรางเทียน
- ๕) วัดศรีเฉลิมเขต

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ถึง เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ รวมระยะเวลา ๑๐ เดือน

^๙พระเทพปริยัติสุธี (วรวิทย์ คงคปณโณ), เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องการคณะสงฆ์ และการพระศาสนา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๙.

^{๑๐}ข้าเลื่อง วุฒิจันทร์, การพัฒนากิจการคณะสงฆ์และกิจการพระศาสนาเพื่อความมั่นคง แห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๒๖), หน้า ๓-๔.

^{๑๑}กองงานเลขานุการเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก, บัญชีแต่งตั้งคณะกรรมการวัด, พ.ศ.๒๕๕๖.

๑.๕ สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานที่ ๑ คณะกรรมการวัดที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๒ คณะกรรมการวัดที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๓ คณะกรรมการวัดที่มีสถานภาพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๔ คณะกรรมการวัดที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๕ คณะกรรมการวัดที่มีการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสวัดในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๖ คณะกรรมการวัดที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสวัดในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การบริหารจัดการ หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

๑.๖.๒ การบริหารจัดการวัด หมายถึง การบริหารจัดการตามหลักแห่งกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๔๑) ว่า พระสงฆ์และวัดต้องจัดดำเนินการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในสังคม รวม ๖ ประการ คือ

๑) การปกครอง หมายถึง การดูแลบรรพชิตและคฤหัสถ์ ที่พำนักอาศัยอยู่ในวัด ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศของมหาเถรสมาคม

๒) การศาสนศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ ทั้งแผนกบาลีและแผนกธรรม

๓) การศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลสถาบันการศึกษาหรือจัดสถานศึกษาภายในวัด เพื่อสงเคราะห์แก่เด็กเยาวชนให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน โดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย

๔) การเผยแผ่ หมายถึง การเผยแผ่หลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนาแก่ประชาชนทั่วไป เช่น จัดให้มีการฟังพระธรรมเทศนา บรรยายธรรม ปาฐกถาธรรม จัดอบรม หรือการสนทนาธรรม เป็นต้น

๕) การสาธารณูปการ หมายถึง การก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสมบัติของวัดให้มั่นคงถาวร

๖) การสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ประชาชน

๑.๖.๓ วัด หมายถึง วัดในพระพุทธศาสนา โดยหมายรวมทั้งวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ในการวิจัยครั้งนี้หมายเอาเฉพาะวัดในสังกัดมหานิกาย ในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๕ วัด คือ ๑) วัดทุ่งคอก ๒) วัดหนองวัลย์เปรียง ๓) วัดดอนมะนาว ๔) วัดรางเทียน ๕) วัดศรีเฉลิมเขต เท่านั้น

๑.๖.๔ ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ด้วยการพิจารณาข้อเท็จจริง โดยใช้ภาษาพูด หรือการเขียนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในที่นี้คือความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสวัดดอนมะนาว ในตำบลดอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ทราบการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗.๒ ได้ทราบผลการเปรียบเทียบการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗.๓ ได้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ต่อการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๔ เป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงหรือส่งเสริมการการบริหารวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น